

Valmistelija: erikoistutkija Kim Jaatinen
Luontoratkaisujen yksikkö

15.11.2024

SYKE/2024/2209

Maa- ja metsätalousvaliokunta
mmv@eduskunta.fi

Julkinen

Viite: Maa- ja metsätalousvaliokunta keskiviikko 20.11.2024 klo 10.00

Asia: HE 166/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta annetun lain muuttamisesta

Suomen ympäristökeskuksen asiantuntijalausunto

Suomen ympäristökeskus (Syke) kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta annetun lain muuttamisesta.

Vieraslajilakiin lisättäväksi esitetty säännös, jolla mahdollistettaisiin miehittämättömien ilma-alusten, eli droonien, hyödyntäminen vieraslajinisäkkäiden pyynnissä on hyvä tapa tehostaa supikoiran torjuntaa ja siten edistää luonnon monimuotoisuuden turvaamista.

Syken näkemyksen mukaan on hyvä, että lakiesitykseen on lisätty viittaus rauhoitettujen lajien häiritsemistä koskevaan kieltoon (luonnonsuojelulaki 70 §), joka on otettava huomioon myös silloin, kun drooneja hyödynnetään vieraslajipyynnissä.

Syke toteaa, että supikoirien poistaminen linnuille tärkeiltä kohteilta, kuten ruovikoista, on linnuston ja kotoperäisen luonnon turvaamisen näkökulmasta tärkeää. Oikea-aikaisesta ja hyvin toteutusta pyynnistä aiheutuva häiriö on linnustolle pienempi haitta kuin supikoiran aiheuttama haitta.

Esityksen mukainen lainmuutos tuo luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeiden alueiden vieraslajien torjuntatyöhön kustannustehokkuutta ja antaa valmiudet nopeaan reagointiin, mikäli maahamme leviää uusia nisäkäsvieraslajeja tulevaisuudessa.

Alkuperäisessä lakiesityksessä (lausuntopyyntö VN/1269/2024) vieraskasvien myynnin ja kasvatuksen siirtymäaikaa oli suunniteltu pidennettäväksi kahdesta viiteen vuoteen perusteluna taimituottajien taloudelliset menetykset. Syke ymmärtää taimistoviljelijöiden huolen, mutta pitää tärkeänä, että siirtymäaikaa ei kasvateta liikaa. Pidennetty myyntiaika mahdollistaa vieraslajien leviämisen luontoon pitemmän aikaa, mikä pahentaa vieraslajiuuhkaa luonnossa, heikentää torjuntatoimien tehokkuutta ja nostaa maanomistajille koituvia torjuntakustannuksia. Pitkällä siirtymäajalla siirretään kustannusvastuuta taimistoviljelijöiltä kuluttajille ja maanomistajille. Nyt lakiesityksessä siirtymäajaksi esitetään kolmea vuotta. Syke toteaa, että tämä on viittä vuotta parempi kompromissiratkaisu.

Lausunnon valmisteluun ovat osallistuneet: kehittämispäällikkö Minna Pekkonen, ryhmäpäällikkö Terhi Rytteri ja ryhmäpäällikkö Ulla-Maija Liukko.

Jakelu mmv@eduskunta.fi
Kopio kirjaamo@syke.fi

